

**Et godt børneliv
- et fælles ansvar**

Programledelsen
1. juni 2007

Samarbejdet mellem børnehaveklasseleder og skolepædagog i børnehaveklassen.

Indledning

Det første centrale projekt under udviklingsprogrammet ”Et godt børneliv – et fælles ansvar” var ”Pædagoger ind i skolen”. Projektet omhandler samarbejdet mellem lærer og pædagog i 1. – 3. klasse.

Under udarbejdelse af projektet blev det hurtigt klart, at der også var brug for at sættes fokus på samarbejdet mellem børnehaveklasseleder og skolepædagog i børnehaveklassen.

Det er vigtigt, at hele indskoling fra 0. – 3. klasse ses som *et indskolingsforløb* – én kultur – der tager afsæt i det anerkendende barnesyn, og hvor der arbejdes med den anerkendende pædagogik.

Udgangspunktet for samarbejdet i indskoling er de grundlæggende værdier i udviklingsprogrammet ”Et godt børneliv – et fælles ansvar” og de formulerede mål og værdier fra ”Børnepolitikken”, ”Skolepolitiske mål” og ”Institutionspolitiske mål”.

En væsentlig del af samarbejdet mellem børnehaveklasseleder og skolepædagog bygger ligeledes på at skabe en højere grad af kontinuitet og sammenhæng i barnets liv, hvilket er beskrevet i et andet centralt projekt ”Kontinuitet og sammenhæng i barnets liv – overgange mellem hjem – institution – skole”.

Det er ligeledes et af målene at sikre en større grad af sammenfald mellem børnehaveklasse og BFO-afdeling, således at det er pædagoger fra barnets BFO-afdeling, der er med i samarbejdet i barnets børnehaveklasse.

Nogle distrikter udvikler på samarbejdsmodellen således, at skolepædagogen fra børnehaveklassen følger med børnene i 1. klasse og videre til 2. og 3. klasse og bliver på den måde *den gennemgående voksne* i børnenes skole- og fritidsliv med stort kendskab til børnegruppen og til det enkelte barn:

Børnehus → BFO → børnehaveklasse → 1. klasse → 2. klasse → 3. klasse

I det følgende beskrives samarbejdet i børnehaveklassen mellem børnehaveklasseleder og skolepædagog og med tilhørende principper under overskrifterne:

- *Den overordnede ramme*
- *Struktur og samarbejde*
- *Indhold*

Den overordnede ramme

For at støtte samarbejdet er der udstukket nogle rammer, som gælder for alle skoler og BFO'er. Det er bl. a. aftaler om arbejdstiden i skolen.

Arbejdstiden

Foruden struktur og indhold har også arbejdstiden / samarbejdstiden for børnehaveklasseleder og skolepædagog en vis betydning for, på hvilket niveau samarbejdet kan foregå, hvilken prioritet det har fra de involveredes side, og hvilken kvalitet der er i samarbejdet. Her er det grundlæggende aftalepapir fra starten af 1990'erne udarbejdet af BUPL, afdeling 3 – nu Storkøbenhavn. Arbejdstiden er derefter revideret i 2002.

Børnehaveklasselederens tid er

Arbejdstiden omfatter

- undervisningstid
- individuel tid
- udviklingstid
- klasselærerakkord
- tid til andre opgaver – såsom skole-hjemsamarbejde, arrangementer, møder, kurser og funktioner

Arbejdsopgaverne for børnehaveklasselederen ligger inden for den til enhver tid gældende ramme, som er aftalt mellem Ballerup Kommune og BLF.

Skolepædagogens tid i børnehaveklassen er

Arbejdstiden omfatter

- skoletid
- forberedelsestid
- tid til andet arbejde i forhold til den arbejdstid, som ligger i børnehaveklassen.

Tid til andet arbejde *i skolen* er fx:

- deltagelse i forældremøder
- skole-hjem-BFO-samtaler
- elev-forældre-arrangementer
- indskolingsmøder i afdelingen
- udarbejde funktionsbeskrivelser på børn

Arbejdsopgaverne for skolepædagogen ligger inden for den til enhver tid gældende ramme, som er aftalt mellem Ballerup Kommune og BUPL.

Principper vedr. den overordnede ramme

- 1: Skolelederen har det overordnede ansvar for skolens virksomhed, og at opgaver løses, og at opgaverne i børnehaveklassen løses i et tæt samarbejde med BFO-lederen.
 - a) Skolelederen har det administrative og pædagogiske ansvar for ledelse af skolen. BFO-lederen har det personalemæssige ansvar for skolepædagogerne.
- 2: Skolelederen og BFO-lederen tilrettelægger arbejdsfordelingen /skemaet i samarbejde og i overensstemmelse med gældende retningslinier for det interne samarbejde.

- 3: Skoleleder og BFO-lederen skaber rammer, således at børnehaveklasseleder og skolepædagog kan udvikle respekt for hinanden og hinandens faggrænser.
- 4: BFO-lederen sikrer, at det - som princip - er uddannede pædagoger, der deltager i samarbejdet i børnehaveklassen. Der kan dog være undtagelser fx ved skolepædagogens akutte sygdom, kurser o. lign.
- 5: Skoleleder og BFO-leder sikrer, at skolepædagogens arbejdstid i skolen er aftalt på forhånd inden skoleårets start – herunder i fx temauger, features, større arrangementer, teater, udflugter o.lign.
- 6: Ballerup Kommune sikrer, at der etableres fælles efter-/videreuddannelse for børnehaveklasseledere og skolepædagoger. Skolelederen og BFO-lederen sikrer, at medarbejderne kommer på relevant uddannelse bl.a. i forhold til samarbejdet.
- 7: Skolelederen tilstræber, at skolepædagogen ikke bruges som vikar. Hvis det alligevel undtagelsesvis sker, er det efter LC's overenskomst.

Struktur og samarbejde

Rammerne for strukturen og samarbejdet i børnehaveklassen aftales mellem lederne på det overordnede plan og mellem børnehaveklasseleder og skolepædagog på det mere konkrete plan i forhold til indhold, børn, forældre, og den arbejdstid/samarbejdstid, der er til rådighed.

Principper vedr. struktur og samarbejde

- 1: Skoleleder og BFO-leder afsætter tid til samarbejdet mellem børnehaveklasseleder og skolepædagog for at understøtte udviklingen af teamet omkring *hele* indskoling og omkring *den enkelte* klasse/klassetrin.
- 2: Skolelederen henholdsvis BFO-lederen sikrer, at tiden til samarbejdet skemalægges, foregår jævnlige og lægges i rimelig forlængelse af børnehaveklasseleders henholdsvis skolepædagogens arbejdstid.
- 3: Skoleleder og BFO-leder sikrer kontinuitet og sammenhæng ved:
 - at skolepædagog(er) fra den afd. af BFO, hvor flest mulige børn fra klassen går, deltager i samarbejdet omkring klassen.
 - at skolepædagogen får et tilhørsforhold til én klasse.
 - at børnehaveklasselederen og skolepædagogen varetager forældresamarbejdet i klassen, herunder også klassekonferencer lige inden skolestart, evt. efter 3 måneder og ved overgangen til 1.klasse.

Indhold

I børnehaveklassen skal børnene blive parate til at få det fulde udbytte af undervisningen fra første klasse og videre i skoleforløbet. Børnehaveklassens primære opgave er at være brobygning mellem børnehavens pædagogik og skolens undervisnings- og arbejdsformer. Børnehaveklassen skal være med til at skabe fundamentet for skolens arbejde.

Retningslinier og målene for arbejdet i børnehaveklassen er beskrevet i:

- Fælles mål – ”Børnehaveklassen” – faghæfte 25 - Undervisningsministeriet
- Fælles mål – ”Elevernes alsidige personlige udvikling” – faghæfte 24 - Undervisningsministeriet

Temaerne, der skal arbejdes med, er følgende:

- Sprog og udtryksformer
- Naturen og naturfaglige fænomener
- De praktisk musiske
- Bevægelse og motorik
- Sociale færdigheder
- Samvær og samarbejde

Inden for hvert tema er der opstillet mål og forslag til, hvordan der kan arbejdes med og differentieres i opgaveløsningen i forhold til det enkelte barns behov og udvikling.

Det er børnehaveklasselederens ansvar, at de 6 temaer indgår i årsplanen for børnehaveklassen, men det er børnehaveklasselederens og skolepædagogens ansvar i samarbejde at beslutte, på hvilken måde det skal ske.

Andet inspirationsmateriale er Undervisningsministeriets hæfte fra 2003: ”Velkommen i børnehaveklassen”.

Her beskrives ligeledes de 6 temaer, som desuden er de samme temaer, der er grundlaget i de pædagogiske læreplaner for daginstitutionerne for børn fra 0 – 5 år.

Principper vedr. indhold

- 1: Børnehaveklasseleder og skolepædagog har ansvaret for og skal i fællesskab sikre udviklingen af børnenes alsidige, personlige, sociale og faglige kompetencer.
- 2: Børnehaveklasselederens og skolepædagogens arbejde organiseres i samarbejde, og børnehaveklasselederen har det overordnede ansvar.

Børnehaveklasselederens rolle:

Børnehaveklasselederen har det overordnede ansvar for:

- Årets indhold af aktiviteter, beskrevet i de 6 indholdsfelter i Fælles mål for børnehaveklassen, kommende ”ny 1.klasse”.
- Undervisningen i sproglig opmærksomhed kontinuerligt i børnehaveklasseåret.
- Tilrettelægning det enkelte barns faglige, personlige og sociale udvikling i skoleåret.

- Samarbejdet med forældre.
- Samarbejdet med børnehaveklassens skolepædagoger.
- Samarbejdet med skolens øvrige personale.
- Samarbejdet med PPR, socialforvaltningen og øvrige instanser.

Skolepædagogens rolle:

- Deltage i årsplanlægning af indhold og organisering af aktiviteter i børnehaveklassen.
- Deltage i tilrettelægning, gennemførelse og evaluering af børnenes læreprocesser og aktiviteter i klassen.
- Tage initiativ i arbejdet under hensyntagen til den aftalte årsplan for børnehaveklassen.
- Deltage i forældresamarbejdet.
- Deltage i udarbejdelse af observationer og beskrivelser af de enkelte børn.
- Deltage i klassekonferencer.
- Deltage i skolens arbejdsopgaver i frikvarterer.

Samarbejdet mellem børnehaveklasselederen og klassens skolepædagog:

- Samarbejdet bør foregå i et anerkendende og respektfuldt samarbejde.
- Samarbejdet bør tage udgangspunkt i årsplanen for børnehaveklassen og i børnehaveklasselederens og skolepædagogens erfaringer, ønsker og ressourcer.

Organisering af samarbejdet:

Forslag til, hvordan og hvornår planlægningen af samarbejdet kan foregå med udgangspunkt bl. a. i mål 4 i *Skolepolitiske mål for Ballerup Kommune*:

- I maj - juni samarbejdes om en årsplan for fælles aktiviteter i den indskolingsafdeling børnehaveklassen indgår i. Alle lærere, skolepædagoger og børnehaveklasseledere, der arbejder i afdelingen det kommende skoleår, deltager.
- I juni samarbejdes i årgangsteam for børnehaveklasserne i afdelingen om fælles aktiviteter i børnehaveklasserne, materialer, videndeling og koordinering. Skolepædagoger og børnehaveklasseledere deltager.
- I juni og august udarbejdes den enkelte børnehaveklassens årsplan og aktivitetskalender for forældresamarbejde og øvrigt samarbejde af klasseteamet (f.eks. klassekonferencer).
- I maj - juni informeres børnehaveklasseleder og den skolepædagog, der er pædagog i første periode af skoleåret af indskolings-funktionslærer, af brobygningslærer og/eller skoleleder om den nye børnehaveklassens elever.
- Hele året samarbejder børnehaveklasselederen og skolepædagogen i et klasseteam/årgangsteam ugentligt om planlægning, indhold og organisering af aktiviteter i børnehaveklassen, samt øvrige samarbejdsopgaver.
- Ved det ugentlige klasseteammødet forud for en ny skolepædagogs arbejdsperiode, deltager både arbejdende skolepædagog og kommende skolepædagog i samarbejds mødet.

Dato 26.06.07

Ballerup Kommune, *sign. Bente Schoubye*

BUPL/Storkøbenhavn, *sign. B Gram*

Ballerup Lærerforening, *sign. John Jensen*